

ประกาศกรมศิลปากร

เรื่อง กำหนดจำนวนโบราณสถานสำหรับชาติ

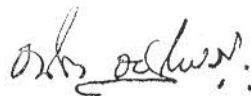
ตามที่กรมศิลปากรได้จัดทำบัญชีเมืองสิ่งขึ้น จังหวัดกาญจนบุรี เป็นโบราณสถานสำหรับชาติ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๗๕ วันที่ ๘ มีนาคม ๒๔๗๘ เรื่อง กำหนดจำนวนโบราณสถานสำหรับชาติ แล้วนั้น

บัดนี้กรมศิลปากรได้สำรวจทำแผนผังโบราณสถานแห่งนั้นแล้ว เห็นควรประกาศกำหนดจำนวนเขตและขอบเขตตามที่สำรวจใหม่ขึ้นไว้ ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยโบราณสถาน ศิลปวัตถุ โบราณวัตถุและการพิทักษ์รักษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๔๗๗ กรมศิลปากรขอประกาศว่าได้จัดทำบัญชีโบราณสถาน ดังต่อไปนี้

จังหวัดกาญจนบุรี

เมืองสิ่งขึ้น ตำบลสิ่งขึ้น กิ่งอำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี สิ่งสำคัญที่กำแพงเมืองและโบราณวัตถุสถานภายในกำแพงเมืองสิ่งขึ้น รวมเนื้อที่ทั้งสิ้นประมาณ ๗๓๘ ไร่ ๓ งาน ปรากฏตามแผนผังท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๐๓

อธิบดีกรมศิลปากร

ปราสาทเมืองสิงห์

สมศักดิ์ รักษกุล

ปราสาทเมืองสิงห์ ตั้งอยู่ตำบลเมืองสิงห์ หมู่ที่ ๓ ถึงอำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี การเดินทางไปโบราณสถานแห่งนี้จากจังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือโดยสารรถไฟสายกรุงเทพฯ-หรือธนบุรี-ไทรโยค ถึงสถานีท่ากุดเตน แล้วเดินทางตามทางเกวียนประมาณ ๒ กิโลเมตรเศษ ก็จะถึงโบราณสถานแห่งนี้

ปราสาทเมืองสิงห์ เป็นโบราณสถานที่สร้างขึ้นในราวปลายพุทธศตวรรษที่ ๓๗ และต้นพุทธศตวรรษที่ ๓๘ ตัวปราสาทก่อด้วยแฉะซึ่งมีเม็ดเล็กกว่าแฉะพบที่อื่น ๆ ซึ่งมีความยาวดังนี้

เมืองสิงห์หันด้านเหนือยาว ๘๓๘ เมตร (๔๐๘.๕ วา)

ด้านใต้ยาว ๑,๘๖๕ เมตร (๘๗๒.๕ วา)

ด้านตะวันออกยาว ๗๓๓ เมตร (๓๕๖.๕ วา)

ด้านตะวันตกยาว ๘๓๐ เมตร (๔๐๕ วา)

กำแพงเมืองสิงห์ ด้านตะวันออก ด้านเหนือและด้านตะวันตก เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ส่วนด้านใต้เป็นถอยนออกไปล้อมไปตามด้านาแคบหน่อย

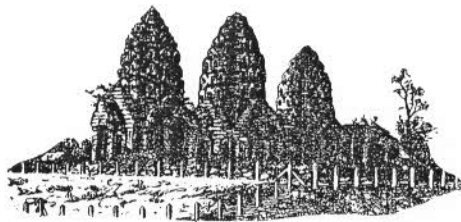
สิ่งสำคัญภายในกำแพงเมืองสิงห์ คือ

๑. มีเนินแฉะ ๔ เนิน อยู่ทางด้านตะวันตก
 ๒. มีสระ ๔ สระ อยู่ทางด้านตะวันตกของปราสาท และทางมุมเมืองด้านใต้
- อีก ๑ สระ รวมเป็น ๕ สระ

๓. ปราสาทเมืองสิงห์และกำแพงแก้ว ปราสาทแห่งนี้หันหน้าไปทางทิศตะวันออก ประกอบด้วยปราสาท ๕ หลัง คือปราสาทหลักกลาง และล้อมรอบด้วยปราสาท

อก ๕ หอด มีระเบียงมุงด้วยศิลาแดงเดินติดต่อถึงกันได้ ห่างจากปราสาทออกมากำแพงแก้ว
ซึ่งก่อด้วยแฉะเช่นเดียวกัน มีซุ้มประตูทางเข้าทางด้านตะวันออก ๒ ประตู ถัดกำแพงแก้ว
ออกไปกำแพงแก้วก่อด้วยดินและแฉะ ปัจจุบัน โบราณสถานในเมืองสิงห์ชำรุดทรุดโทรม
หลายแห่ง เป็นต้นว่าปราสาทหลังกลาง ระเบียงและกำแพงแก้ว ได้ยุบพังทลายลงเป็น
ส่วนมาก พบทลายในบริเวณปราสาทเมืองสิงห์เป็นป่าไม้ไผ่

ปราสาทเมืองสิงห์เป็นโบราณสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งในทางประวัติศาสตร์และโบราณ
คดี กรมศิลปากรจึงได้ประกาศขึ้นบัญชี โบราณสถานสำหรับชาติ เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๔๗๘
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๗๕ และประกาศกำหนดจำนวนเนื้อที่และ
ขอบเขตของโบราณสถานแห่งนี้ เมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๐๓ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เล่ม ๗๗ ตอนที่ ๒๐.

แผนผังเมืองของสังขะ กิ่งอำเภอไชยโยค - จังหวัดกาญจนบุรี.

พื้นที่ประมาณ ๗๐๘ ไร่ ๓ งาน

